

at deltage i f.eks. studiekredse om samfundsspørgsmål, sprogundervisning, manuelle fag eller andet.

Lovgivningen bør også tage højde for det større antal deltagere på heltid i dagtimerne, som måtte blive resultatet af udvidede orlovs- og støtteordninger, jfr. beslutningsforslagets punkt 6 og 7.

Ligeledes må tilgodeses det af mange delte ønske om, at der gennemføres en afbureaukratisering af praksis i forbindelse med tildeling af offentlige tilskud til det folkeoplysende arbejde.

I forbindelse med udviklingen af de øvrige dele af folkeoplysningen og voksenundervisningen må der tages en række hensyn.

Folkehøjskoler og andre frie kostskolers arbejdsforhold skal overvejes.

De pågældende skoleformer bør høres om ønskede ændringer i lovgivningen, som kan forbedre deres udviklingsmuligheder.

Det frie og frivillige foreningsarbejdes forhold bør også drøftes i forbindelse med udarbejdelsen af en ny lov om folkeoplysning.

Den kommunale ungdomsskole må sikres en høj grad af frihed i forhold til det offentlige skolesystem for at kunne udvikle de alternativer, som har vist sig nødvendige i forhold til tidens unge.

Lovgivning om specialundervisning for voksne fra 1978 må vurderes i forhold til de mål, der i øvrigt fastlægges for den fremtidige voksenundervisning.

Endelig må der ske en drøftelse af Danmarks Radios undervisningsafdelings mulighed for også i fremtiden at virke som en aktiv del af folkeoplysningen og voksenundervisningen – ikke blot i forhold til den almene del, men også i forhold til den øvrige del af voksenundervisningen, om hvilken bemærkningerne i de næste to punkter handler.

Under opbygningen af et landsdækkende TV2 må der tages vidtgående hensyn til voksenundervisningen og folkeoplysningen, bl.a. ved sammensætningen af de styrende organer. Tilsvarende hensyn må tages ved etableringen af lokalradio og -TV.

Ad pkt. 3

Gennem 70'erne er der sket en opbygning af enkeltfagskurserne, som forbereder voksne til folkeskolens afgangsprøver eller HF. I 1978 vedtog folketingset en ny lovgivning, som førte kurserne fra lov om fritidsundervisning m.v. over i amtskommunernes regie.

I dag fungerer i alt 84 kurser, jævnt fordelt over hele landet og enkeltfagskurserne må således siges at være etableret som en fast bestanddel af dansk

voksenundervisning. Tiden er derfor inde til at udvikle området videre i forhold til, at det er voksne deltagere, der er tale om.

Det er ikke holdbart i længden, at grundlaget for undervisningen hentes fra folkeskolens og gymnasiets læseplaner, prøver og eksaminer. Det vil sige, at det uddannelsesindhold, som voksenundervisningen her arbejder med, oprindeligt er tilrettelagt for skolebørn og skoleungdom og opbygget som led i længere, ubrudte skoleforløb.

Voksne møder med helt andre forudsætninger og en livserfaring, der bør inddrages i undervisningen som grundlag for udviklingen af deres viden og indsigt.

Som følge heraf bør der fremover lægges mindre vægt på en undervisning, som kan føre op til prøver. Hovedsigtet må i stedet være gennemførelsen af en voksenundervisning, der kan give voksne bestemte almene færdigheder og faglige forudsætninger for videre uddannelse.

Dette mål kan opfyldes på mange andre måder end ved at bestå statskontrollerede prøver eller eksaminer i de kendte former.

Alt i alt skal der på dette område udarbejdes særlige læseplaner for voksne, voksenprøver, undervisningsmateriale for voksne, og nye fag og tilrettelæggelsesformer skal forsøges.

For at kunne gennemføre denne indsats må der ske en betydelig udvidelse af forsøgs- og udviklingsarbejdet.

Ligeledes vil det være påkrævet, at enkeltfagskurserne får større mulighed for at bestemme over deres egen virksomhed inden for de økonomiske rammer, der afstikkes for de enkelte skoleenheder.

Ad pkt. 4

Den erhvervsrettede undervisning udgør som den øvrige voksenundervisning et broget billede af forskelligartede aktiviteter, hvor såvel det offentlige som arbejdsmarkedets organisationer er involverede.

De vigtigste områder inden for arbejdsmarkedsuddannelserne er specialarbejderuddannelsen, efteruddannelse af faglærte og omskolingsordningen. Der vil i de kommende år være behov for en udbygning af de allerede eksisterende erhvervsuddannelsesstilbud både kvantitativt og kvalitativt, ligesom der vil være et stigende behov for at tilbyde erhvervsrettet undervisning på alle niveauer og for alle grupper af medarbejdere.

Den hastighed, hvormed ny teknologi tages i anvendelse, stiller stærkt øgede krav til medarbejdernes aktuelle viden og færdigheder, og det er uddannelsernes opgave at honorere kravene.